

Riigikogu majanduskomisjon
majanduskomisjon@riigikogu.ee

Teie 15.05.2025 nr RIIGIKOGU/25-
0408/-3T
Meie 28.05.2025 nr 1.1-11/2328-2

**Vabariigi Valitsuse arvamuse liikluskindlustuse
seaduse muutmise seaduse eelnõu (631 SE) kohta**

Riigikogu edastas Vabariigi Valitsusele arvamuse andmiseks Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud liikluskindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (631 SE). Eelnõu eesmärgiks on muuta liikluskindlustuse seadust selliselt, et liikluskindlustusega oleksid kindlustatud ka sellised kergliikurid, mis kuuluvad rendiettevõttele ja seda sõltumata nende kaalust ja kiirusest ning tingimusel, et ettevõttele kuulub üle kümne liikluses kasutatava kergliikuri.

Vabariigi Valitsus arutas eelnõu 15. mai 2025 istungil, tuginedes Rahandusministeeriumi arvamusele. Valitsus otsustas eelnõu mitte toetada. Otsuse tegemise kaalutlused olid järgmised:

Eelnõuga täiendatav liikluskindlustuse seaduse § 4 jõustus kehtivas sõnastuses 2024. aasta 1. detsembril. Selle muutmise tingis Euroopa Liidu direktiiv 2021/2118 (edaspidi direktiiv), mille kohaselt laienes liikluskindlustus Euroopa Liidus ka kiirematele ja raskematele mootori jõul liikuvatele kergliikuritele. Liikluskindlustuse seaduse § 4 lõike 1 punktis 5 toodud kaalu ja kiiruse kriteeriumid on vastavuses direktiivis sätestatud sõiduki definitsiooniga.

Direktiivi põhjenduspunkt 6 selgitab direktiivis sõiduki kaalu ja kiiruse kriteeriumide sätestamist. Esitatud argumentatsiooni kohaselt on mõned sõidukid teistest väiksemad, mistõttu võimalus, et need põhjustavad olulist isiku- või varakahju, on teiste sõidukitega võrreldes väiksem. Nende lisamine direktiivi kohaldamisalasse oleks direktiivi koostajate hinnangul ebaproportsionaalne ega oleks tulevikukindel. Lisaks takistaks nende hõlmamine uuemate, mitte üksnes mehhaanilise jõuallikaga sõidukite (näiteks elektrijalgrattad) kasutuselevõttu ja takistaks innovatsiooni. Direktiivi koostajate hinnangul puudusid direktiivi ettevalmistamise ajal piisavad tõendid selle kohta, et need väiksemad sõidukid võiksid põhjustada kahjustatud isikutega õnnetusi samal määral nagu muud sõidukid, nt autod või veoautod.

Samas ütleb direktiivi põhjenduspunkt 4, et kuigi direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta kerged elektrisõidukid, mis ei kuulu „sõiduki“ mõiste alla, siis ei tohiks direktiiv teisalt kuidagi takistada liikmesriike nõudmast liikmesriigi õiguse alusel ja tema poolt kehtestatud tingimustel liikluskindlustust mis tahes maismaal kasutatava mootoriga varustatud sõiduki puhul, mis ei kuulu kõnealuse direktiivi mõiste „sõiduk“ alla ja mille puhul seetõttu kõnealuse direktiiviga sellist kindlustust ei nõuta.

Seega on tõepoolest direktiivist lähtuvalt liikmesriikidel õigus nõuda kohustusliku liikluskindlustuse sõlmimist ka selliste sõidukite puhul, mis direktiivi kohaldumisaslasse muidu ei kuulu, sh ka algatatud eelnõus sätestatud kergliikurite rentimisega tegelevatelt ettevõtetelt.

Direktiivi ülevõtva eelnõu ettevalmistamisel otsustati, et kuivõrd tavapärase sõidukite kõrval on kergliikurite kindlustamine liikluskindlustusega uus etapp liikluskindlustuse valdkonnas, siis esialgu võetakse direktiiv Eesti õigusesse üle selle minimaalses nõutavas ulatuses ehk siis rakendades kaalu ja kiiruse parameetreid täpselt selliselt, nagu need direktiivis on sätestatud. Alternatiivina oli kaalumisel ka lahendus nõuda direktiivist rangemat kergliikurite kindlustamist laiendades seda kõikidele renditavatele elektritõukeratastele, kuid sellest loobuti just põhjusel, et tervikuna on sellist tüüpi sõidukite kindlustamine uudne ja vajab kõigilt osapooltelt kohanemist ning lisaks järgis see otsus ka üldist hoiakut mitte võtta Euroopa Liidu õigust üle rangemalt.

Kehtivaid liikluskindlustuse lepinguid, mis on sõlmitud elektritõukeratta suhtes, on selle aasta mai seisuga ca 2000. Võib eeldada, et see number on kasvutrendis, kuna selliste sõidukite kasutamine on Eesti kliimas tugevalt hooajaline. Uus regulatsioon on olnud jõus viis kuud ja selle aja jooksul ei ole kindlustatud elektritõukeratta või muu kergliikuriga põhjustatud ühtegi kahju (kindlustusele pole esitatud ühtegi nõuet).

Eeltoodud kaalutlustel leiab Vabariigi Valitsus, et on liiga vara minna hiljuti jõustunud regulatsiooni muutma, ootamata ära selle muutuse mõju ja praktilise kogemuse. Leiame, et järelhinnangu koos võimalike muudatusettepanekutega kergliikurite kindlustust puudutava regulatsiooni toimivusele võiks anda siis, kui see on olnud jõus vähemalt aasta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Siiri Tõniste 5885 1466
Siiri.Toniste@fin.ee